

2 november 2023

Beste gemeente in de provincie Noord-Holland,

Voor u heeft u het uitnodigingskader zon-aan-gevel. Het uitnodigingskader heeft als doel om initiatiefnemers bekend te maken met de kaders en eisen waaraan zon-aan-gevel projecten dienen te voldoen en het indieningsproces dat binnen de gemeente gevolgd dient te worden.

Het uitnodigingskader heeft adviesbureau Royal HaskoningDHV in het kader van het *stimuleringsprogramma RES, provincie Noord-Holland* opgesteld voor de gemeente Amstelveen. Met dit provincie brede document is het uitnodigingskader beschikbaar gemaakt om toe te passen in andere gemeenten in Noord-Holland. Alvorens u dit uitnodigingskader kunt toepassen in uw gemeente dienen een aantal punten aangepast te worden naar de situatie in uw gemeente, deze punten zijn met HOOFDLETTERS aangegeven.

Zo zal de gemeente Amstelveen, en voor u ter overweging, in haar Omgevingsplan opnemen dat er alleen voor welstandsgebieden een vergunningplicht geldt voor zon-aan-gevel. Zon-aan-gevel initiatieven in welstandsluwe gebieden kunnen in Amstelveen vergunningsvrij gerealiseerd worden, voor die gebieden gelden de gestelde kaders en eisen als handreiking.

Wanneer uw gemeente, anders dan de gemeente Amstelveen, niet af wenst te wijken van deze vergunningplicht, dan zullen de gestelde kaders en eisen en het indieningsproces als verplichting voor alle wijken in uw gemeente gelden. Houd hier rekening mee in het toepassen van het uitnodigingskader in uw gemeente.

Wij hopen dat dit uitnodigingskader als inspiratie dient voor uw gemeente, om zo zon-aan-gevel initiatieven in uw gemeente te stimuleren.

Met vriendelijke groet,

Wies Thesingh-van Eijk – Regionale Energiestrategie Noord-Holland-Noord

Roos Peeters – Regionale Energiestrategie Noord-Holland-Zuid

Beste initiatiefnemer,

Voor u ligt het **uitnodigingskader zon-aan-gevel** van de gemeente GEMEENTENAAM. Dit uitnodigingskader is bedoeld om zon-aan-gevel binnen de gemeente GEMEENTENAAM mogelijk te maken. Om Nederland te beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering heeft het kabinet als doel gesteld om in 2050 klimaatneutraal te zijn¹. Om te voldoen aan de klimaatdoelen zal alle energie die we in de toekomst gebruiken in GEMEENTENAAM afkomstig zijn hernieuwbare bronnen, zoals zonnepanelen. Daarom passen zon-aan-gevelprojecten perfect binnen de duurzaamheidsambitie van de gemeente.

De toepassing van zonnepanelen kent verschillende vormen, elk met een eigen ruimtelijke component. Aangezien ruimte in Nederland schaars is en er veel concurrentie is met andere ambities die ook ruimte vragen heeft het plaatsen van zonnepanelen op gebouwen de voorkeur: Gebouwen nemen een primaire ruimtelijke functie in en de opgewekte zonne-energie kan direct, ter plaatse gebruikt worden. Momenteel worden zonnepanelen vooral op daken van gebouwen geplaatst, maar sommige (nieuwbouw) gebouwen hebben ook gevels die geschikt zijn voor het plaatsen van zonnepanelen.

De ontwikkeling van zonnepanelen voor bevestiging aan gevels is aan het versnellen. Innovaties zorgen ervoor dat een zonnepaneel kan worden aangepast aan de uitstraling van een gebouw en zo geïntegreerd kan worden in de architectonische waarde van het gebouw. Op de website van de branchevereniging voor zonne-energie vindt u voorbeelden van zon-aan-gevel toepassingen en doorverwijzingen naar ondernemers die zonnepanelen voor aan gevels aanbieden².

Juist omdat zon-aan-gevel een betrekkelijk nieuwe toepassing is hebben we dit uitnodigingskader opgesteld. Zo kunt u kennis maken met zon-aan-gevel toepassingen, de kaders en eisen waar projecten IN WELSTANDSGEBIEDEN aan dienen te voldoen en het indieningsproces dat VOOR DIE GEBIEDEN binnen de gemeente GEMEENTENAAM gevolgd dient te worden. VOOR WELSTANDSLUWE GEBIEDEN GELDT GEEN VERGUNNINGPLICHT, VOOR DIE INITIATIEVEN GELD DIT UITNODIGINGSKADER ALS EEN HANDREIKING. In dit uitnodigingskader vindt u alle informatie die u nodig hebt om een zon-aan-gevel initiatief mogelijk te maken.

Leeswijzer: Op de volgende pagina vindt u de inhoudsopgave, hierin kunt u, door op de titel van het hoofdstuk te klikken, gemakkelijk direct naar de juiste pagina gaan. In hoofdstuk 1 beschrijven we de kaders en eisen waaraan een zon-aan-gevelproject dient te voldoen. In hoofdstuk 2 beschrijven we de check en het aanmelden van uw initiatief die u bij de netbeheerder dient te doen. In hoofdstuk 3 beschrijven we het indieningsproces voor zon-aan-gevel initiatieven.

Mocht u na het lezen van dit uitnodigingskader nog vragen hebben over de toepassing van zon-aan-gevel in de gemeente GEMEENTENAAM, dan kunt u telefonisch contact met ons opnemen via:

- TELEFONISCHE CONTACTGEGEVENS EN OPENINGSTIJDEN

Met vriendelijke groet,

NAAM WETHOUDER – wethouder duurzaamheid

¹ Klimaatbeleid Rijksoverheid: rijksoverheid.nl/klimaatbeleid

² Branchevereniging BIPV Nederland: bipvnederland.nl/bipv-gevels

Inhoudsopgave

1	Kaders en eisen voor zon-aan-gevel	1
1.1	Brandveiligheid van de constructie	1
1.1.1	Plaatsing van zonnepanelen in en op de gevel	1
1.1.2	Bekabeling en micro-omvormers	2
1.2	Meekoppelkansen voor isolatie	2
1.3	Draagkracht van de gevel	2
1.4	Inpasbaarheid op het elektriciteitsnet	3
1.5	Schittering	3
1.6	Vervangbaarheid	3
1.7	Vandalismebestendig	4
1.8	Vormgeving EN WELSTAND	4
1.8.1	BIJZONDERE, REGULIERE EN LUWE WELSTANDSGEBIEDEN	4
1.8.2	Nieuwbouw	4
1.8.3	Bestaande bouw	4
1.9	Flora en fauna	6
1.10	Participatie – vereniging van eigenaren	6
2	Checken en aanmelden bij netbeheerder Liander	7
2.1.1	Kleinverbruiker (tot 55 kW of 3x80 ampère)	7
2.1.2	Grootverbruiker (groter dan 55 kW of 3x80 ampère)	7
3	Indieningsproces voor zon-aan-gevel	9

1 Kaders en eisen voor zon-aan-gevel

NOTIE: HET UITGANGSPUNT IN DIT HOOFDSTUK IS DAT ZON-AAN-GEVEL INITIATIEVEN ALLEEN IN WELSTANDSGEBIEDEN VERGUNNINGPLICHTIG IS (DE AMSTELVEENSE SITUATIE).

In de volgende paragrafen vindt u de kaders en eisen waar uw zon-aan-gevelproject aan dient te voldoen. ZON-AAN-GEVEL INITIATIEVEN IN WELSTANDSLUWE GEBIEDEN HEBBEN GEEN VERGUNNINGPLICHT. Alle installaties dienen te voldoen aan de wettelijke eisen, zoals omschreven in het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit lichten we in dit hoofdstuk verder toe.

1.1 Brandveiligheid van de constructie

Bij het plaatsen van zonnepanelen dient er rekening gehouden te worden met de brandveiligheid van de constructie. Zon-aan-gevel voegt een ontstekingsbron toe aan de schil van een gebouw waarmee het een potentieel risico voor de brandveiligheid vormt. In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)³ is de publiekrechtelijke bouwregelgeving die in Nederland geldt opgenomen. Hierin worden maatregelen voorgeschreven waaraan bouwwerken dienen te voldoen.

Bij het plaatsen van zonnepanelen kunt u de vinklijst⁴ van de brandweer als leidraad nemen. Zo kunt u voor, tijdens en na het plaatsen van de zonnepanelen zelf controleren of de constructie brandveilig is.

1.1.1 Plaatsing van zonnepanelen in en op de gevel

Brandveilige plaatsing van zonnepanelen werkt bij zonnepanelen die in de gevel geïntegreerd worden anders dan bij panelen die op de gevel geplaatst worden. Hieronder leest u waar u rekening mee dient te houden.

Zonnepanelen die geïntegreerd worden in de gevel worden in plaats van andere gevelbekleding geplaatst en liggen dus direct tegen de spouw of het isolatiemateriaal aan. Hierdoor is het van belang dat er isolatiemateriaal wordt gebruikt dat een lage brandbaarheid heeft of - nog beter - onbrandbaar is.

Bij zonnepanelen die geplaatst worden op de gevel (in plaats van geïntegreerd in de gevel) staan de zonnepanelen niet in direct contact met de spouw of het isolatiemateriaal, maar met de gevel. Hierbij is dus van belang dat de gevel brandwerend of onbrandbaar is. Dit is vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving overigens al verplicht.

Zowel bij zonnepanelen geïntegreerd in de gevel als bij zonnepanelen gemonteerd aan de gevel is het belangrijk om de **compartmentering** van de gevel te volgen met de te plaatsen zonnepanelen. Als dit niet wordt gedaan vormen de zonnepanelen een afscheiding tussen de spouw en de buitenlucht waartussen oncontroleerbare luchtstromen met hoge temperaturen kunnen ontstaan. Hierdoor kan een eventuele brand zich sneller verspreiden over de gevel van een gebouw heen én is deze lastiger blusbaar voor de brandweer aangezien de zonnepanelen de mogelijkheden om direct te kunnen blussen beperken.

³ Vanaf januari 2024 geldt de Omgevingswet in Nederland. Veel bestaande wetten en regels worden hierin opgenomen, maar er ontstaat ook meer vrijheid voor gemeenten om lokale aanpassingen te maken in het Omgevingsplan.

⁴ De vinklijst van de brandweer voor het veilig plaatsen van zonnepanelen:
<https://www.brandweer.nl/onderwerpen/veilig-huis-vinkie/>

Door geen zonnepanelen over de compartimentering van het gebouw te leggen is er in geval van brand voldoende tijd voor bewoners en omwonenden om te vluchten en voor de brandweer om ter plaatse te komen.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving stelt normen aan de compartimentering. Deze normen dienen wanneer er gebruik wordt gemaakt van zon-aan-gevel ook gevolgd te worden, als zijnde het om gevelbekleding gaat⁵.

De **brandgrens** dient evenals de compartimentering vrijgelaten te worden van zonnepanelen. De appartementen in appartementencomplex dient men vanuit dat opzicht los van elkaar te beschouwen: de zonnepanelen dienen niet over de brandgrens heen geplaatst te worden. Zo kan de warmte tussen de stroken zonnepanelen vrijkomen en wordt een eventuele brand makkelijker blusbaar. Wanneer de zonnepanelen toch over de brandgrens heen geplaatst worden, dient er achter de zonnepanelen op de plek van de brandgrens een brandscheiding (van brandwerend materiaal) toegevoegd te worden. Zo blijft de compartimentering en de brandgrens behouden.

Let er bij het plaatsen van zonnepanelen op dat deze niet te dicht bij een raam geplaatst worden. In geval van brand kan dat namelijk de compartimentering verslechteren, aangezien een brand in de gevel via het raam kan overslaan naar de binnenkant van de woning.

Qua brandveiligheid zijn zonnepanelen die op de bestaande gevel geplaatst worden gunstiger, aangezien de warmte vrij kan komen en zo kan afkoelen, en omdat bluswater gemakkelijker achter de zonnepanelen kan komen.

1.1.2 Bekabeling en micro-omvormers

U dient bij voorkeur micro-omvormers toe te passen. Door het plaatsen van micro-omvormers per paneel hoeven er minder kabels tussen de panelen te lopen. Dit verkleint de kans op brandgevaar. Het materieel en gereedschap dat wordt gebruikt bij het plaatsen van de zonnepanelen speelt daarin ook een belangrijke rol, laat dit dan ook altijd uitvoeren door een gecertificeerd bedrijf. De vakspecialisten in de regio van de gemeente GEMEENTENAAM kunt u vinden op de website van het energieloket: [LINK NAAR WEBSITE ENERGIELOKET](#)

Een micro-omvormer zorgt er ook voor dat het gehele systeem uitgeschakeld wordt wanneer een enkel paneel onjuist functioneert (bijvoorbeeld bij een brand). Dit maakt het systeem beter blusbaar aangezien er geen stroom meer over het systeem loopt.

1.2 Meekoppelkansen voor isolatie

Wanneer bij bestaande bouw zon-aan-gevel wordt geïntegreerd in de gevel is dat een goed moment om de isolatie van de gevel te verbeteren.

AANVULLEN MET ISOLATIE-AMBITIE VAN DE GEMEENTE

1.3 Draagkracht van de gevel

Bij het toevoegen van zonnepanelen aan de gevel dient deze over voldoende draagkracht te beschikken. Een onderzoek naar de spouwankers en de bijbehorende draagkracht van de gevel wordt sterk aanbevolen.

⁵ Informatiepunt Leefomgeving, wbdbo van een brandcompartiment: iplo.nl/wbdbo-brandcompartiment

1.4 Inpasbaarheid op het elektriciteitsnet

NOTIE: WANNEER ER IN UW GEMEENTE EEN ANDERE NETBEHEERDER DAN LIANDER ACTIEF IS, DAN DIENT DE INHOUD VAN DEZE PARAGRAAF AFGESTEMD TE WORDEN MET UW NETBEHEERDER.

In de gemeente GEMEENTENAAM beheert netbeheerder (Liander) het elektriciteitsnet. Zij zorgen ervoor dat het elektriciteitsnet goed functioneert, voeren onderhoud uit en breiden waar nodig het elektriciteitsnet uit.

Het elektriciteitsnet in de gebouwde omgeving is origineel aangelegd om stroom te leveren aan huishoudens en bedrijven. Tegenwoordig wordt er op steeds meer plekken lokaal stroom opgewerkt. Dat gebeurt met name door middel van zonnepanelen. Deze lokale opwekking van stroom kan leiden tot congestie (verstoppingen) op het elektriciteitsnet, wanneer de stroom niet direct in het gebouw waar de stroom wordt opgewekt gebruikt kan worden. In GEMEENTENAAM is er in 2023 (GEEN/WEINIG/WEL) congestie in relatie tot het AFNEMEN EN/OF TERUGLEVEREN van elektriciteit. BESCHRIJVING EFFECT CONGESTIE VOOR ZONNEPROJECTEN.

Er bestaan twee verschillende soorten aansluitingen, voor kleinverbruikers (tot 55 kW of 3x80 ampère) en voor grootverbruikers (groter dan 55 kW of 3x80 Ampère), waarvoor verschillende processen gelden. De meeste huishoudens en kleine ondernemers hebben een kleinverbruikers aansluiting, middelgrote tot grote bedrijven hebben vaak een grootverbruikers aansluiting.

Alvorens u uw kleinschalige zon-aan-gevelproject realiseert dient u te controleren of er netproblemen zijn in uw wijk. Daarbij dient u, na plaatsing, uw zon-aan-gevelproject aan te melden bij Liander. Het proces hiervoor is beschreven in hoofdstuk 2.

Grootschalige zonneprojecten dienen altijd vooraf gemeld te worden bij Liander. Dit proces is ook beschreven in hoofdstuk 2.

1.5 Schittering

Zonnepanelen kunnen schittering geven. Dit kan hinder veroorzaken voor omwonenden en weggebruikers. Als eigenaar van zonnepanelen heeft u de zorgplicht om schittering te voorkomen⁶. Hiermee wordt de veiligheid binnen de bebouwing gegarandeerd. Hierbij wordt gekeken naar:

- Het voorkomen of verminderen van lichthinder tot een aanvaardbaar niveau;
- In hoeverre omwoners last kunnen hebben van het licht.

In veel gevallen is de schittering van een zonnepaneel miniem, omdat het voor een hoog rendement van belang is dat zonnepanelen zo min mogelijk zonlicht weerkaatsen.

1.6 Vervangbaarheid

Zon-aan-gevel maakt een aanzienlijk deel van de gevel en daarmee het aangezicht van een gebouw uit. Het is van belang dat er rekening wordt gehouden met de vervangbaarheid van de individuele zonnepanelen. Wanneer één zonnepaneel in de zonnegevel vroegtijdig aan vervanging toe is, dan moet dit mogelijk zijn. Gebruik daarom zoveel mogelijk standaard zonnepanelen, of zonnepanelen die gemakkelijk zijn na te bestellen binnen de te verwachten levensduur van de panelen.

⁶ Vanuit de wetgeving is dit geregeld in het Activiteitenbesluit.

1.7 Vandalismebestendig

Om te voorkomen dat een zonnepaneel op of geïntegreerd in de gevel vroegtijdig vervangen dient te worden is het sterk af te raden om de zonnepanelen op een hoogte te plaatsen waarop er gemakkelijk vandalisme (zoals graffiti of bekrassing) gepleegd kan worden. Het is vanuit dit oogpunt beter om de zonnepanelen ten minste vanaf de eerste verdieping of hoger te plaatsen, en niet op straatniveau.

1.8 Vormgeving EN WELSTAND

Zonnepanelen op gevels hebben, meer dan zonnepanelen op daken, een impact op het aanzicht van een gebouw. Hoe zonnepanelen geïntegreerd kunnen worden in het aanzicht van een gebouw verschilt per gebouwtype. **HIERBIJ WORDT EEN ONDERSCHIED GEMAAKT TUSSEN GEBIEDEN WAAR WELSTANDSEISEN GELDEN EN GEBIEDEN DIE VRIJ ZIJN VAN WELSTANDSEISEN.** Tevens wordt een onderscheid gemaakt tussen nieuwbouw en bestaande bouw.

1.8.1 BIJZONDERE, REGULIERE EN LUWE WELSTANDSGEBIEDEN

NOTIE: DEZE PARAGRAAF DIEN U AAN TE PASSEN NAAR DE SITUATIE IN UW GEMEENTE, MET EVENTUELE AANVULLENDE EISEN VOOR ZON-AAN-GEVEL INITIATIEVEN IN STADS-/DORPSGEZICHT EN VOOR MONUMENTEN.

De gemeente Amstelveen is opgedeeld in zeventien deelgebieden, waarvan enkele gebieden een welstandsstatus hebben en andere niet. Of uw gebouw zich in een welstandsgebied bevindt kunt u vinden in de welstandsnota, te vinden op de website van de gemeente⁷.

In het geval van zon-aan-gevel gelden voor reguliere en bijzondere welstandsgebieden aanvullende welstandscriteria. Daarvoor dient u een visuele check te laten uitvoeren door de gemeente, dit doet u door het indienen van een vergunningaanvraag, zoals beschreven in hoofdstuk 3.

Voor zon-aan-gevel initiatieven voor bestaande bouw in welstandsluwe gebieden gelden geen welstandscriteria en hoeft u geen vergunningaanvraag te doen.

1.8.2 Nieuwbouw

Als u een ontwikkelaar bent van nieuwbouwprojecten, dan moedigen wij u vanuit de klimaatambities aan om zonnepanelen te integreren in de gevel van uw nieuwbouwproject. Sinds 2021 moet alle nieuwbouw voldoen aan de eisen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG). Dat geldt voor zowel woningbouw als utiliteitsbouw⁸.

Zon-aan-gevel kan een belangrijke bijdrage leveren aan de energievoorziening van een gebouw. Nieuwbouw is bij uitstek geschikt om zon-aan-gevel een geïntegreerd onderdeel te laten zijn van de vormgeving van het gebouw. Hierbij kunnen zonnepanelen tevens dienen als gevelbekleding, in plaats van meer conventionele gevelbekleding, en zo een dubbele functie krijgen.

1.8.3 Bestaande bouw

Bestaande bouw heeft een vormgeving waarin zon-aan-gevel niet voorzien is. Het verschilt dan ook per gebouwtype op welke manier zon-aan-gevel past binnen de bestaande vormgeving van het

⁷ Welstandsnota gemeente Amstelveen: https://www.amstelveen.nl/wonen-leven/publicatie/omgevingsloket_beleid-en-visie_welstandsnota

⁸ Deze eisen komen voort uit het energieakkoord voor duurzame groei en uit de Europese Energy Performance of Buildings Directive (EPBD).

gebouw. Daarin gelden VOOR WELSTANDSGEBIEDEN de volgende kaders. WELSTANDSLUWE GEBIEDEN VOLDOEN HIER BIJ VOORKEUR OOK AAN:

1. Zon-aan-gevel is een integraal onderdeel van de architectuur van een gebouw. Daarbij dient bij de plaatsing van zonnepanelen aan een bestaande gevel zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met de architectonische kenmerken van een gebouw. De zonnepanelen dienen homogeen op het gebouw geplaatst te worden, zodat het één geheel vormt, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de compartimentering en de brandgrens zoals beschreven in hoofdstuk 1.1. De brandveiligheid van de installatie is leidend. Hierbij dient gekozen te worden voor een eenvoudige en eenduidige hoofdvorm van een vlak (bijvoorbeeld een rechthoek of een vierkant.) *All-black* panelen zonder duidelijk zichtbare rand genieten de voorkeur. Een ontwerp van zon-aan-gevel dient bij voorkeur gemaakt te worden door een architect.

En,

2. Als er in een omgeving meerdere initiatieven voor zon-aan-gevel zijn en de gebouwen eenzelfde of een vergelijkbare architectuur hebben, dan dient het ontwerp bij voorkeur collectief gemaakt en toegepast te worden.
Bij een nieuw initiatief in een omgeving waar al zon-aan-gevel op gebouwen met een vergelijkbare architectuur is toegepast, dient er bij voorkeur eenzelfde vormgeving gevolgd te worden die niet te veel afwijkt van de andere zon-aan-gevel toepassingen.

De onderstaande figuren⁹ gelden daarin als voorbeeld.

⁹ De zonnepanelen in de foto's zijn op de computer ingetekend op gebouwen in GEMEENTE, het zijn dus geen werkelijk bestaande voorbeelden.

3. Een ontwerp dat niet binnen de eerste twee genoemde kaders (punten 1 en 2) valt, maar
 - a. Van onderscheidende meerwaarde op de architectuur van een gebouw is;
 - b. Een vormgevend karakter heeft, en;
 - c. Zorgvuldig is uitgevoerd,is tevens een mogelijkheid. Bijvoorbeeld gevelrenovaties waarbij de zon-aan-gevel de nieuwe gevelbekleding vormt en dus een dubbele functie heeft.

1.9 Flora en fauna

Met het plaatsen van zon-aan-gevel dient er rekening gehouden te worden met de biodiversiteit in de gemeente GEMEENTENAAM.

Ten eerste dient de ruimte achter de zonnepanelen (bij zonnepanelen die op de gevel geplaatst worden) van een zodanig beperkte omvang te zijn dat er geen vogels of vleermuizen achter vast kunnen komen te zitten.

Ten tweede zullen er nimmer bomen gekapt worden ten gunste van de opbrengst van zonne-energie. Zonnepanelen die vanaf het straatniveau op een hoogte van 20 meter of lager geplaatst worden kunnen in de toekomst onder de schaduwval van (groeierende) bomen vallen. Hier dient bij de plaatsing van zon-aan-gevel rekening mee gehouden te worden.

In gebieden waar hittestress een probleem vormt kan het te overwegen zijn om in plaats van zon-aan-gevel een groenoplossing op de gevel te plaatsen. Dit vermindert de hittestress in een gebouw.

1.10 Participatie – vereniging van eigenaren

Bij galerijflats met een kale kopse kant bestaat in sommige gevallen de mogelijkheid om zon-aan-gevel te realiseren. Een galerijflat bestaat vaak uit een vereniging van eigenaren (VvE). Wanneer een zon-aan-gevelproject binnen een VvE wordt geïnitieerd moeten een aantal zaken binnen het besluitvormingsproces van de VvE afgestemd worden. De leden van de VvE zullen overeenstemming moeten bereiken over de volgende aspecten:

- Overeenstemming over het ontwerp;
- Verdeling van elektriciteit – De elektriciteit kan dienen om de gemeenschappelijke ruimtes te voorzien van elektriciteit, om enkele woningen te voorzien van elektriciteit of voor andere doeleinden;
- Financiën – Het zon-aan-gevelproject kan op verschillende manieren gefinancierd worden, bijvoorbeeld door de gehele VvE, door de bewoners die de elektriciteit zullen gaan ontvangen of door een externe investeerder. De opbrengst van de zonnepanelen (de besparing op de elektriciteitskosten) kan ook op vergelijkbare manier verdeeld worden.

De overeenstemming over bovenstaande aspecten moet vastgelegd worden volgens de statuten van de VvE.

2 Checken en aanmelden bij netbeheerder Liander

NOTIE: WANNEER ER IN UW GEMEENTE EEN ANDERE NETBEHEERDER DAN LIANDER ACTIEF IS, DAN DIENT DE INHOUD VAN DIT HOOFDSTUK AFGESTEMD TE WORDEN MET UW NETBEHEERDER.

Voor alle zon-aan-gevel initiatieven geldt dat er een check gedaan moet worden bij netbeheerder Liander en dat het gerealiseerde project aangemeld moet worden bij Liander. In GEMEENTENAAM beheert Liander het elektriciteitsnet, zoals in hoofdstuk 1.4.

Er bestaan twee verschillende soorten aansluitingen, voor kleinverbruikers (tot 55 kW of 3x80 ampère) en voor grootverbruikers (groter dan 55 kW of 3x80 ampère), waarvoor verschillende processen gelden. Deze processen zijn beschreven in de volgende paragrafen.

De meeste huishoudens en kleine ondernemers hebben een kleinverbruikers aansluiting, middelgrote tot grote bedrijven hebben vaak een grootverbruikers aansluiting.

2.1.1 Kleinverbruiker (tot 55 kW of 3x80 ampère)

Het is van belang alvorens u zonnepanelen gaat plaatsen om te controleren of er op uw adres problemen zijn met het terugleveren van stroom. Wanneer er problemen zijn dan kan het verstandig zijn om het plaatsen van zonnepanelen uit te stellen tot wanneer de problemen zijn opgelost. Zo doet u geen onnodige investeringen.

Netproblemen checken - U kunt eventuele problemen op uw adres checken op:

<https://terugleverproblemen.web.liander.nl/postcodecheck>

Netproblemen voor meerdere woningen checken - Wanneer u niet alleen, maar met meerdere bewoners in uw straat of buurt een zon-aan-gevelproject wilt realiseren dan kunt u een aanvraag voor een nettoets indienen via: <https://www.liander.nl/partners/energietransitie/meerdere-woningen-verduurzamen/stappenplan-vanaf-20-adressen> Dit mag ook voor groepen met minder dan 20 aansluitingen.

Terugleverproblemen melden - Wanneer u momenteel al problemen ondervindt met het terugleveren van zonnestroom, dan kunt u dit melden bij Liander, zij gaan er vervolgens mee aan de slag. Deze melding kunt u indienen via: <https://www.liander.nl/terugleverproblemen-melden>

Zonnepanelen aanmelden - Wanneer uw zonnepanelen geplaatst zijn, dan dient u bij Liander uw zonnepanelen aan te melden. Zo is de netbeheerder op de hoogte van de extra opwek die zal plaatsvinden en de gevolgen hiervan op het elektriciteitsnet. Hiermee kan het elektriciteitsnet worden verzwaard, of uitgebreid waar nodig en kunnen storingen worden voorkomen. U kunt uw zonnepanelen aanmelden via: <https://www.liander.nl/zonnepanelen-aanmelden>

2.1.2 Grootverbruiker (groter dan 55 kW of 3x80 ampère)

De druk op het elektriciteitsnet groeit door ontwikkelingen zoals woningbouw, de ontwikkeling van datacentra en de energietransitie. Dit kan consequenties hebben voor de mogelijkheid van het terugleveren van elektriciteit. Netbeheerder Liander heeft de netcongestie in de provincie Noord-Holland in kaart gebracht. Deze gegevens zijn te vinden via:

<https://www.liander.nl/grootzakelijk/transportschaarste/beschikbaarheid-capaciteit/noord-holland>

Wanneer u zonnepanelen wilt plaatsen op uw gebouw, dan dient u dit aan te vragen bij de netbeheerder. Het proces hiervoor staat beschreven op de website van Liander:

<https://www.liander.nl/grootzakelijk/duurzame-opwek/proces-teruglevering-aanvragen>

Mocht u vragen hebben of er niet uitkomen, dan kunt u contact opnemen met Liander.

3 Indieningsproces voor zon-aan-gevel

NOTIE: HOOFDSTUK AANPASSEN NAAR DE SITUATIE IN UW GEMEENTE, MET BESCHRIJVING VAN STAPPEN DIE IN HET INDIENINGSPROCES GENOMEN DIENEN TE WORDEN, WELKE DOCUMENTEN AANGELEVERD DIENEN TE WORDEN, WAAROP HET ZON-AAN-GEVEL PROJECT BEOORDEELD ZAL WORDEN EN VOOR WELKE WIJKEN (DENK AAN BESCHERMD STADS-/DORPSGEZICHT) DIT GELDT.

Voor zon-aan-gevel initiatieven in bijzondere of reguliere welstandsgebieden dient er een vergunning aangevraagd gedaan te worden. Of uw initiatief zich binnen een welstandsgebied bevindt kunt u controleren in de Welstandsnota¹⁰. Initiatieven in welstandsluwe gebieden zijn vrijgesteld van de vergunningplicht, deze projecten dienen echter wel binnen de wettelijke kaders (zoals beschreven in hoofdstuk 1) gerealiseerd te worden.

Uw zon-aan-gevel initiatief binnen een welstandsgebied wordt, nadat u een vergunningaanvraag heeft gedaan, op visuele inpasbaarheid gecontroleerd. Bij uw ontwerp dient u de kaders en eisen zoals beschreven in hoofdstuk 1 te volgen. Een zon-aan-gevel initiatief binnen een welstandsgebied dient zo vroeg mogelijk gemeld te worden via het Omgevingsloket: <https://www.omgevingsloket.nl/>

De visuele check wordt uitgevoerd door de onafhankelijke Stadsbouwmeester (voor bijzondere welstandsgebieden) of door de stadsarchitect (voor reguliere welstandsgebieden). Uw initiatief wordt daarbij beoordeeld op of het bouwplan voldoet aan de redelijke eisen van welstand.

Wanneer uw plan qua plaatsing, vorm, maatvoering, materiaal- en kleurgebruik overeenkomt met een zon-aan-gevel initiatief waarvoor al eerder een vergunning is afgegeven, zal uw project ook een vergunning krijgen. In uw vergunningaanvraag dient u naar het eerder vergunde zon-aan-gevelproject te refereren.

Wanneer er geen voorbeeldplan beschikbaar is, zijn de loketcriteria van toepassing. In dat geval dient uw plan aan de redelijke eisen van welstand te voldoen:

- Vorm, materiaal en kleurgebruik passen bij het betreffende gebouw en de directe omgeving;
- Meerdere zonnepanelen worden gerangschikt op één horizontale lijn;
- Bij een monument of in een beschermd stads- of dorpsgezicht worden geen architectuurhistorische of monumentale waarden aangetast.

Wanneer uw plan niet voldoet aan de loketcriteria, of er geen voorbeeldplan beschikbaar is, dan toetst de stadsarchitect of uw afwijkende bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand. Vooroverleg is in dat geval aan te bevelen. Ook kan het voorkomen dat uw bouwplan (onbedoeld) niet voldoet aan de loketcriteria. Uw bouwplan wordt dan alsnog door de stadsarchitect getoetst aan de algemene en gebiedsgerichte welstandscriteria¹¹.

¹⁰ Welstandsnota gemeente Amstelveen: https://www.amstelveen.nl/wonen-leven/publicatie/omgevingsloket_beleid-en-visie_welstandsnota

¹¹ Zoals beschreven in *Welstandseisen standaardingrepen bouwwerken Amstelveen*